

حيات

میانہ دائمیہ... دنیاہ راہا جوروہ حیات قائم!...

ادارہ مرکزی :

آفروہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی پائندہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبولہ ، باب عالی جادہ سندہ ۱۱۹ نومرولو
دائرہ مخصوصہ
تلفون : ۳۶۰۷

نومر ۱۰ ہربرہہ ۱۰ غروشدہ .

سنہ لکی پوسٹہ ایلہ ۵ لیرا .

(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

ابونہ و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی

مراجعت ایڈیٹر .

یازی ایشلرینک مرجعی آنقرہ مرکزیدر .

۱ نجی جلد

آنقرہ ، ۱۹ مایس ، ۱۹۲۷

صافی : ۲۵

خلفہ دوغرو!

یکرمی سنہ اول اعدادیدہ اوقورکن بزہ
(طول امل) ی فائدہ سز بر اوزونتو ، بوش
برخلیا ، معناسز بر اشتیاق کچی کوسترمشلردی .
او زماندن بو کونہ قدار دیکشن قیمترو حکمر
آراسندہ بودہ دہ کیشدیمی بیلیمہ یورم ؛ یالکز ،
شونی آکلایورم کہ بوتون امللرینک تحقیقی
کورمش اولان انسانک بو نتیجہ دن مسعود
اولابیلیمی ایچون ، یاپک بسیط روحلو ، یاخوددہ
پک قیصا و بایاغی امللی اولماسی لازمدر . اصل
بختیار اولانلر روحی امللرلہ دولو ایکن اولنلردر .
حیاتلری شدید اولان بو انسانلر مردجہ
اولورلر . . . اولہ مک ایچون ، اولومہ قهرمانجہ
مقاومت ایدہرلر . کوزی آچیق کیدہن بو
انسانلرک اولوملری نہ شانلی بر مغلوبیتدر .
املی بیتن ، حیاتدن بیقان ، یاشامایہ قانیقسان
انسانلرک عاقبتلری ایسہ حزین و آجیقلی بر
لوحدہر . اونلرک اولوملرنده بر متحرک عجزی
ویتنکینلکی واردر . . . قولایلقلہ تسلیم اولورلر
و دنیادن سسز صداسز چکیلرلر . برنجیلر ،
دوشمانی ایلہ دوکوشہ دوکوشہ اولن بر عسکرہ ،
ایکنجیلر ایسہ سلاحی خصمنہ تسلیم ایدہرک
عاقبتہ کوزی قابلی قاووشان بر قورقاغہ بکزه
تیلہ بیلرلر .

آرزولردن و اشتہاردن قوتلی اولان امللر

جمعیت حیاتنک مولودیدر و قیمتلری دہ اشتراک
ایدہ نلرک کیتلریلہ اولچولور . جمعیتک مشترک
امللری جمعیتدا شلرک تساندینی و حیات قابلیتلی
آرتدیران معنوی بر قدرتدر . فرد ، جمعیتک
مشترک امللرینہ نہ قدار چوق حصہ دار ایسہ
حیاتہ او قدار مربوط و یاشامایہ او مرتبہ
قابیلی بر انسان اولور . فردک بو امللردن
محرومیتی درجہ درجہ لاقیدلک ، بدینلک ،
بزکینلک تولید ایدر و بعض حالردہ بو اونی
اتحارہ قدار کوتورور .

بویوک انقلابمز دون رؤیا اولان مشترک ملی
امللرمزک اک بارزلرینی تحقیق ایتدیردی : مستقل
و مودہرن بر ملت اولدق ؛ وسطائی باغلردن
قورتولدق ؛ فردی آرزولریمز ایچین کنیش بر
حریتہ اُردک ؛ کوندن کونہ ترقی ایدیورز .
قادیلرمز انسانی حقلرینہ صاحب اولدیلر . . .
تحقق ایدہن بوتون بونلر اگر اک اساسلی
امللریمز ایسہ کندیمیزی آرتیق تام برروح
اطمئنانی ایلہ دائمی اولارق مسعود عد
ایتمہلی یز . حالبوکہ انقلابک بو معظم ظفرلرینک
پک حقلی اولارق تولید ایتدیک بویوک سرورک
هیجانی صوٹود قهر و حزمک اطمئنانی دہ آزالیور . . .
دونک کنجلیکی تماماً مستقل ، تماماً ملی ، قوتلی
و مودہرن بر تورک (وطنی) ایچون اشتیاق
چکیوردی . بو کونک کنجلی اونا قاووشدیلر .
دونک کنجی آتشی بر ملیت مفکورہ جیسی
ایدی ، بو کونکی کنجک ملی مفکورہ سی
نہدر؟

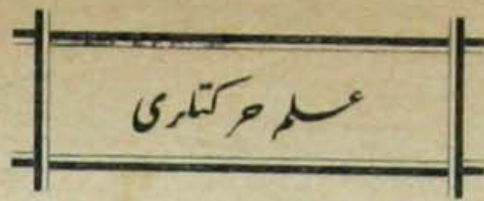
امللرک تحقیق صفحہ سی اولان عمللر ، کریدہ
نہ قدار کامن (Latent) امل قدرتی وارسہ
اوقدار مؤثر اولورلر . بو کونکی کنجک کامن

قدرتلی نہدر؟ ملی انقلابک تحقیق ایتدیردیک
دونکی رؤیالردن هنوز حقیقتہ چیقما یانی قالمادی؟
تحقق ایدن امل ظفرلری بوتون ملی کتلہلرہ
سرایت ایتدیمی؟ یوزدہ سکسانی کویلو اولان
تورک خلقی تماماً ملیلہ شدیمی؟ مودہرنلہ شدیمی؟
وسطائی حیاتدن قورتولدیمی؟ ملی و بشری
نعمتلردن حصہ آلمایہ ، ملی و بشری حرثدن
تلذذ ایتیمہ قدار اولدیمی؟ ذوقلریمزہ ، نشہلریمزہ
اورتاقیدر؟ بوسؤاللر بو کونک تورک کنجلی
ایچین ، روحلرینی تماماً دولدوراجق ، امل
الہاملری ویرہ مزمی؟ بونلر بو کونک کنجلی
ایچین یکی بر مفکورہ مالزمہ سی اولامازمی؟

اگر تورکیہ یالکز مکتب کورہ بیلیمش
محدود بر قسم انسانلردن عبارت دکلہ ، اگر
بو محدود انسانلرک اقتصادی تمللرینی تشکیل ایدن
مستحصل کویلو کتلہ سی تورکیہ نک بل کیکنی
تشکیل ایدیورسہ ؛ اگر غربک اک صوک
مودہللرینہ کورہ کینن ، اک مودہرن اولردہ
آزادہ یاشایان تورک قادین و ارککی ؛ حالا
پاچاورالرہ صارینان ، قووقلرہ صیغینان و سنہ نک
اوج یوز آلتش بش کونتی ، آزادہ منورلری
بسلمہ مک ایچین ، طبیعتلہ پنچہ پنچہ چارپیشارق
کچیرن کویلولری کندیسندن آری برقاست عد
ایتمہ یورسہ . . . بو کونک تورک کنجی ایچین اک بویوک
ملی امل شو اولمالیدر :

تورکیہ دہ قورتاریلامش ، مدنیت نوری ایلہ
تنویر ایدیلیمش ، انسانلق حیاتدن نصیبی
آلامش برتک کوی قالمایجہ قدار خلق ایچین
جالیشق .

کنجک ایچون اک کورنشہ منبی امللردر .

اسکی نظم شکلارینه عامه

هجری دوقوزنجی عصرک صوک نصفنده، تیمور خیدلرینک سلطنت قوردقلری ساحه لرده ، بالخاصه «سلطان حسین» و «نوائی» نك تشویق و حمایه لرله بارلاق بر مدنیت مرکزی حالتی آلان «هرات» سرانی اطرافنده تورک شعری چوق بویوک برانکشافه نائل اولدینی کبی ، تورک موسیقیسی ده عین صورته فوق العاده ترقی ایتشدی . «علی شیرنوائی» نك «میزان الاوزان» یله «بابور شاه» ک عروض رساله سنده ، او دورلرده شرق تورکلرینه مخصوص اولان نظم شکلاریله اونلرک بسته لری حقتده بعض قیمتی ایضاحات واردرکه ، تورک فلاسفی ادبیاتنک خصوصی نظم شکلاری اولق مناسبتیه بالخاصه دفته شایاندر . فی الحقیقه بونلر داهایزاده بسته لری اعتباریه یعنی موسیقی نقطه نظرندن داهای اهیتمی اولقله برابر ، ادبیات تاریخی نقطه سندن ده اعمال ابدیه من . خلق ادبیاتنله فلاسفی ادبیاتنرک رابطه لرینی کوسترمک اعتباریه ده بو شکلرک تدقیق چوق استفاده لیدر . بو شکلرک بریسی وبلکه الهمهی «قوشوق» تورکی «در» بو شکل حقتده «ایلك متصوفلر» ده ومقدما «یکی مجموعه» ده منتشر بر مقاله مده براز معلومات ویرمشم . «نوائی» به نظراً بو شکل دوقوزنجی عصرده «اورغوشناک» دینلین بر موسیقی اصولنده شایع ایش و «رمل مربع محذوف» ایله یعنی «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» وزنیه سویله نیرمش ؛ صوکر ، «سلطان حسین باقرا» دورنده بو سرود «رمل متن محذوف» ه تبدیل ایدیلرک اونکله بر جوق شعرلر یازیلش ، بر جوق بسته لر وجوده کتیریلشدی . حتی بالذات «سلطان حسین» بو وزنی پک جوق سودیکی ایچون بوتون دیوانی بووزنده غزللردن ترتیب ایتشدی . جامی ونوائی کبی او دور شاعرلرنده ده بو وزنک جوق قوللانیلدینی کورورز . ایسته قوشوق طرزی «سلطان حسین باقرا» دورنده کی بوتبدلن صوکر «ترکی» تورکو» آدینی آلمش و تیموریلر سیرایلرنده بویوک رغبت قازانمشدی . حتی بو طرزده اثرلرله شهرت قازانانلره «ترکی کوی» لقبی ویریلوردی . «بابورنامه» ده بالخاصه بحث ایدیلن «قوشوقیلر» ک ده بونلر اولدینی قولایجه تخمین اولونه بیلیر .

بو اسکی شکللردن بری ده «اوله نك» لردر . «بابورشاه» ، عروض رساله سنده «بحر منسرخ» دن بحث ایدرکن بو بحر ده کی بکرمی مستعمل وزنک بشنجی سنده بونلر حقتده معلومات ویریر . اوکا کوره دوکونلرده سویله مکه مخصوص اولان بو «اوله نك» لر بووزنده سویله نیرمش و هم مصراعدن صوکر «یاریار» لفظی علاوه اولونورمش . «باوه دوقورته ی» چغتی لغتنده ، بونک دوکولرده سویله ن برنوع تورکو اولدینی ،

روحک خارجنده کی منبلردن ککن نشته نادرا صافدر ، وداثما کچیجی در . کنجلره تمیز و دواملی نشته ورن برقاینق لازمدر . بوقاینغی هرکس کندی روحنده بولابیلیر . آلوریرکه اوروحوک ملی جمعیتله بر اتصالی اولسون .

بویوک آمریقان شاعری مپس راسل لورده «وطن» آدی انفس بر شعرنده انسانک حقیقی وطنی زه سیدر ! دییه صوریور ، بونا معتاد طرزلرده جواب ویردکن صوکر «خایر» دیور «انسانک حقیقی وطنی بودرجه دار اولاماز» . و صوکر حقیقی وطنک زه سی اولاجغنی بر قاج کوزمل مصراعله شویله آکلایور :

«زده انسان قلبی سرورک دفته تاجنی و آلک زنجیرلرینی طاشیرسه ، زده انسان روحی داهای دوغرو و داهای کوزل بر حیات ایچون چیرپنیرسه ؛

«زده براسیر حریت اشتیاقنی چکرسه ، زده بر انسان یاردمیه محتاج ایسه ...

«ایشته سنک و بنم ایچون حقیقی بویوک وطن اوراسیدر .

تورک کنجلری ایچون اصل وطن تورک کویلیدر : اوراده ، تک بر انسان دکل ، کتله لر ، داهای دوغرو و داهای کوزمل بر حیات اشتیاقی ایله آلویورلر . اوراده عرقی ، قانی بز «منورلر» له مشترک اولان انسانلر طبیعتک و وسطا ئیلکک اسیری درلر ؛ بزم حریمزدن نصیب آلق ایسته یورلر ؛ بزدن انسانلق یاردمی بکله یورلر .

قارارمایه باشلایان اسکی مشعلیه ی یکیدن جانلاندیرمق لازمدر :

کنجلر ، خلقه دوغرو و خلق ایچون !

عولی

کنج قیزلرک کلین اوندده دامادک و کووه ی اوندده ایسه کلینک مدایجی ترنم ایتدکلرینی آکلایور . فی الحقیقه ، داهای «نوائی» نك «اسکندرنامه» سندن ، اوزمانکی دوکونلرده «های اوله نك های» نقراتلی تورکولر سویلندیکنی آکلایورز . تورکستانده اوزبکلر آراسنده حالا موجود اولان بو «اوله نك» لرک تورکستان جینی تورکلرنده ده موجودیتنی «غرونار» آکلایور . اوکا کوره اورا تورکلرنده کی ازدواج مراسمی ، اسلامیتدن اولکی قومی آیتلره پک زیاده مشاهدیر ؛ و «اوله نك» لر ، «رادلوف» ه نظراً ، قازاق - قیرغیزلر آراسنده ده پک شایع ایش .

«نوائی» نك بحث ایتدیکنی نظم شکللردن بریسی ده ، زفاف وقیز کونورمه مراسمنده سویله ن «چنکه» لردر . نوائی به کوره ، بو غایت مؤثر بر نغمه ایش ؛ ایکی نوع ایش ؛ بر نوعی عروضک هیچ بر قسمه اویازمش ؛ بر نوعی ایسه «منسرخ مطوی» موقوف بحرندن اولورمش . ردیف مقامنده «یاریار» لفظی قوللانیلرمش . بو معلومات عیناً «باوه دوقورته ی» ک لغتنده ده مذکوردر . «بابور» ده مذکور اولمایان بوشکل نظم حقتده شایان افتدینک چاغاتای لغتنده ویردیکی ایضاحات و بالخاصه «نوائی» نك «اسکندرنامه» سندن کتیردیکی مثال شایان دقت اولوب ، «میزان الاوزان» ده کی معلوماتی ا کمال ایتکده در : «چنکه - چنکیلر عروسی قارشیلادقلری وقت رقص ایده رک ، دف چالارق چاغیردقلری بر لحن مخصوصدر . اکثریا یاریارلفظنی آخیرینه ردیف ایدرلر . «نوائی» نك بوقاریکی افاده سنده باشلیجه ایکی نقطه دفته شایاندر : اولاً ، آکلایورزکه ، «چنکه» نك ، هجائی خلق وزنیه یازیلان و عروض قائلرندن هیچ برینه اویمایان بر شکلی واردرکه ، شبه سز اصل خلق «چنکه» سی بودر . مؤخرأ مدنی مرکزلرده ایران ادبیاتنک و عروض وزننک تأثیراتی تعمیم ایده رک ، اسکی خلق ادبیاتی عنصرلرله ایران ادبیاتی عنصرلرینک امتزاجندن یکی فلاسفی تورک ادبیاتی شکلاری دوغمه باشلادینی صیراده ، عروض وزنیه او اسکی «چنکه» بسته سیله سویله نه جک تورکجه شعرلرده یازیلغه باشلامشدر . بونلرک اسکی هجائی شکلرینک «۱۱» لی اولدیفنی ده قولایجه تخمین ایده بیلیرز : چونکه اساساً هجائی چنکه لرده ردیف اولارق علاوه ایدیلن «یاریار» قالدیریلایجق اولورسه ، متباقی قسم اون بر هجالیلرله تعادل ایدر ؛ یعنی اون بر هجالی خلق نظم لرینه «یاریار» ک علاوه سی اون عروضک «بحر منسرخ مطوی» سی حالنه صوقار . ثانیاً ، اوله نکلرک مؤخرأ تشکل ایده ن عروضی شکلری نه «بحر منسرخ مطوی» دن اولدیفنه کوره اونلرک اسکی خلق شکلرینک ده اون بر هجالی اولدیفنی استدلال ایده بیلیرز . کرک «اوله نك» لرک کرک «چنکه» لرک بوعروضی شکلرینک ، اورته آسیا تورک ادبیاتنده هجری دوقوزنجی عصرده طوغمش اولسه بیله ، جوق بویوک بر احتمالله ، بو عصرک ایکنجی نصفنده انکشاف ایتدیکنی تخمین ایده بیلیرز . بونلری داهای اولکی زمانلره ارجاع ایتک ، فکر مزجه ، قابل دکلدر .

بونلردن باشقا «تارخان» ، محبت نامه ، مستزاده